

Maciej Orkan-Łęcki

"Literary History, Allegory and Semiology. /Historia literatury, alegoria a semiologia/", Jonathan Culler, "New Literary History", vol. VII, no 2, Winter 1976 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/1 (63), 241

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(1) CULLER Jonathan: Literary History, Allegory and Semiology. /Historia literatury, alegoria a semiologia/. "New Literary History", vol. VII, no 2, Winter 1976, s. 259-269.

Podstawowym założeniem artykułu jest przekonanie, że historia literatury może być włączona jedynie do ogólnej historii kultury, i obie winno się traktować jako instytucje złożone z systemów semiologicznych. Byłoby wówczas możliwe zaistnienie historii konwencji nadawania znaczeń. Główna część artykułu jest ilustracyjna: na przykładzie dzieł Balzaka, Baudelaire'a, Flauberta i Coleridge'a śledzi autor chwyt, jakimi twórcy posługiwali się w procesie nadawania znaczenia. Pokazuje, jak romantyczni poeci usiłowali, poprzez zastosowanie symbolu i odrzucenie alegorii, stworzyć formy, w których rzeczy nie noszą arbitralnie nadanego im znaczenia (jak dzieje się w alegorii), lecz w których znaczenie jest ich organiczną, immanentną właściwością.

(1) CULLER Jonathan: Literary History, Allegory and Semiology (c.d.).

Dramat nadawania znaczenia sytuacjom i scenom związany był, w opinii autora, z ogólniejszymi, światopoglądowymi problemami. Historia literatury w takim ujęciu – konkluduje on – mogłaby przynieść ożywczą rewaloryzację (większą wartość przypisywałaby twórcom najbardziej świadomym tego dramatu nazywania), a, co ważniejsze, nie włączałaby literatury do innych, obcych jej naturze, elementów historii. Jedynie podejście semiologiczne jest w stanie zapewnić wypracowanie prawdziwie historycznej perspektywy badań literackich,

BP/63/80

M.O.-Ł.